

Veelgestelde vragen over de Nmin-najaarsmetingen 2026

In deze FAQ vind je antwoorden op de meest gestelde vragen over de Nmin-najaarsmetingen 2026. Je leest meer over deelname en aanmelding, de uitvoering van de metingen, gegevensgebruik, en het gebruik en de betekenis van de resultaten. Staat je vraag er niet bij? Neem dan contact met ons op via [088-0223 005](tel:088-0223005) of [e-mail](#).

1. Deelname aan gratis Nmin-najaarsmetingen in 2026

1.1 Waarom Nmin meten in het najaar?

Nmin is de minerale stikstof (nitraat + ammonium) die actueel beschikbaar is voor je gewas en daarom verloren kan gaan door uitspoeling als er geen gewasopname plaatsvindt. Een Nmin-najaarsmeting in de bovenste 90 centimeter onder maaiveld laat zien hoeveel minerale stikstof er in de bodem is achtergebleven aan het einde van het groeiseizoen. Dit helpt je om het volgende groeiseizoen, indien de resultaten daar aanleiding toe geven, andere keuzes te maken om de stikstofbenutting verder te verbeteren en nitraatuitspoeling te voorkomen. Ook bereid je jezelf voor op toekomstig beleid, waarin doelsturing op Nmin-najaar een onderdeel wordt.

Gebruik Nmin voor je teelt- en bemestingsplan

De hoeveelheid Nmin in het najaar wordt beïnvloed door vele factoren, zoals de eigenschappen van het perceel, de invloed van een vanggewas, het gewas, het ras en de hoeveelheid, het soort meststof en het moment van de bemesting. De Nmin-najaarsmeting is daar het resultaat van en geeft dan ook waardevolle informatie om te gebruiken bij het teelt- en bemestingsplan van 2027.

Minder nitraatuitspoeling door te sturen op Nmin

Stikstof is in de vorm van nitraat zeer mobiel in de bodem en kan daarom uitspoelen naar het grondwater of via de drains terecht komen in het oppervlaktewater. De mate waarin dit gebeurt hangt af van de grondsoort en de omstandigheden. Je kunt de Nmin-meting in het najaar gebruiken als stuurmiddel: hoe minder er na het groeiseizoen overblijft, hoe minder verloren gaat door uitspoeling.

Een Nmin-meting geeft je:

- ❖ inzicht in je bodem;
- ❖ handvatten voor een slimme bemestingsstrategie, bouwplan en gewasrotatie;
- ❖ voorbereiding op toekomstig beleid;
- ❖ mogelijkheden om te sturen op lage Nmin-waarden en daarmee aan te tonen dat jouw bedrijf bijdraagt aan de waterkwaliteitsdoelen.
- ❖ kans om met meetgegevens te laten zien wat de landbouw wel/niet bijdraagt aan nitraatuitspoeling, zodat beleid niet alleen wordt gebaseerd op modellen.

1.2 Wie kan er deelnemen aan de Nmin-najaarsmetingen in 2026?

Je kunt deelnemen met zowel bouwland- als graslandpercelen. Per grondsoort verschilt de ruimte voor deelname. Dit is het hoogst in de Zand-zuid en de Lössregio. In deze gebieden ligt het nitraatgehalte in het grondwater gemiddeld boven de nitraatnorm. Als het maximum aantal metingen voor een grondsoort is bereikt, sluit de aanmelding. Vol = vol. Als de ene grondsoort op een gegeven moment vol zit en de ander(en) nog niet, dan wordt de ruimte voor metingen overgeheveld naar de andere grondsoort(en).

1.3 Is deelname verplicht?

Nee, je kiest zelf of je meedoet

1.4 Hoe werkt de aanmelding?

Je kunt je eenvoudig aanmelden via www.nminmeting.nl.

In de Nmin-tool (te bereiken via www.nminmeting.nl) kun je de percelen ophalen zoals je deze hebt opgegeven in de Gecombineerde Opgave. Vervolgens kun je je met deze percelen aanmelden voor de gratis Nmin-metingen in het najaar. Je mag zelf bepalen met welke van de percelen die je in 2026 in gebruik hebt meedoet. Je kiest zelf bij welk laboratorium je de Nmin-najaarsmetingen wil laten uitvoeren (zo lang daar capaciteit is).

1.5 Wat zijn de spelregels?

De Nmin-najaarsmetingen zijn bedoeld om jou inzicht te geven en dit te gebruiken voor jouw teelt in 2027. Om gericht te kunnen sturen op efficiënte bemesting en het voorkomen van nitraatuitspoeling is het zinvol om bedrijfsbreed met het hele bouwplan deel te nemen, gedurende meerdere jaren.

De voorwaarden voor deelname zijn daarom:

- *Je vraagt de gratis metingen aan via de Nmin-tool.*
- *In de Nmin-tool kun je de percelen aanmelden die je in 2026 hebt opgegeven in de Gecombineerde Opgave.*
- *Meld je zo snel mogelijk aan, want vol is vol.*
- *Je mag zelf bepalen hoeveel van deze percelen je aanmeldt.*
- *Er geldt geen minimum aantal percelen en ook geen maximum.*
- *Er geldt geen minimum perceeloppervlakte.*
- *In de Nmin-tool kun je je eigen gegevens inzien. In 2027 wordt het mogelijk om deze ook te vergelijken met soortgelijke groepen agrariërs die daarvoor toestemming hebben gegeven. De gegevens zijn geanonimiseerd en niet individueel herleidbaar.*

1.6 Kan ik met een deel van mijn percelen deelnemen, of moet ik al mijn percelen aanmelden?

U kunt met een deel van uw percelen deelnemen. U bepaalt zelf hoeveel en welke percelen u aanmeldt. Er geldt geen minimum aantal percelen, geen maximum aantal percelen, en ook geen minimum perceelsoppervlakte.

Wel is het zo dat meedoen met alle (of zoveel mogelijk) percelen een voordeel heeft: je krijgt dan bouwplanbreed inzicht in de Nmin-najaarswaarden op uw hele bedrijf, in plaats van een beeld van slechts een deel ervan. Dat bredere inzicht is juist waardevol voor het maken van uw teelt- en bemestingsplan voor 2027.

1.7 Is deelname alleen voor 2026, of brengt deelname verplichtingen voor de toekomst met zich mee?

Deelname aan de Nmin-najaarsmetingen 2026 is een eenmalige, vrijwillige actie voor dit jaar en brengt geen verplichtingen met zich mee voor de toekomst. U kiest zelf of u meedoet, met hoeveel percelen, en of u dit in de toekomst nogmaals doet.

2 Uitvoering van de Nmin-najaarsmetingen

2.1 Wat is een Nmin-najaarsmeting?

Nmin is de minerale stikstof (nitraat + ammonium) die actueel beschikbaar is voor je gewas. Een Nmin-najaarsmeting in de bovenste 90 centimeter onder maaiveld laat zien hoeveel minerale stikstof er in de bodem is achtergebleven aan het einde van het groeiseizoen.

2.2 Wanneer wordt het Nmin-najaar gemeten?

Het Nmin-najaar wordt gemeten in de periode 15 oktober tot 1 december 2026. Deze periode is bewust gekozen, omdat de stikstofopname door het gewas dan al is gestopt en de periode met het grootste risico op uitspoeling eraan komt. Zo geeft de meting een goed beeld van de hoeveelheid minerale stikstof die na het groeiseizoen in de bodem is achtergebleven en risico loopt om uit te spoelen tijdens de winter.

2.3 Hoe wordt het Nmin-najaar gemeten?

Het is bekend dat er veel variatie kan zijn binnen een perceel. Daarom is het belangrijk om meerdere metingen te doen, verspreid over een perceel en op verschillende dieptes. Om ervoor te zorgen dat dit altijd betrouwbaar gebeurt worden monsters genomen en geanalyseerd volgens een vast [meetprotocol](#):

- *De monsternamen vindt plaats verspreid over het perceel (40 steekpunten per max. 5 hectare).*
- *Er wordt bemonsterd op drie dieptes: 0-30, 30-60 en 60-90 centimeter.*
- *Waar het kan gebeurt dit met automatische bemonstering (zie foto). Waar dat niet kan of niet gewenst is wordt handmatig bemonsterd.*

2.4 Waarom wordt gemeten tot 90 cm en op 3 dieptes?

Als op Nmin wordt bemonsterd op het moment dat de stikstofopname is gestopt, kort voor het uitspoelingsseizoen, vormt de gemeten som van ammonium en nitraat in de laag 0-90cm de pool van waaruit de (uitspoelings)verliezen kunnen optreden.

Deze informatie vormt de basis die nodig is om te beoordelen of het aannemelijk is dat nitraatconcentratie in het bovenste grondwater onder de gestelde norm blijft. Het biedt echter ook de informatie die nodig is om te beoordelen hoe efficiënt er in de teelt (en vanggewas) met stikstof is omgegaan. Juist vanuit het landbouwkundig perspectief is het belangrijk het Nmin-najaar per bodemlaag in beeld te brengen.

Daarnaast zorgt een meting op 0-90 centimeter diepte ervoor dat de effecten van een langere periode worden meegenomen en de invloed van incidentele buien op het meetresultaat relatief beperkt is. Dat maakt het minder een momentopname.

0-30 cm

De minerale stikstof is recent en niet opgenomen door het hoofdgewas of vanggewas. Mogelijke oorzaken hiervan kunnen zijn:

- overmatige stikstofbemesting (gift niet afgestemd op gewasbehoefte)
- hoge mineralisatie (de bodem levert meer stikstof dan het gewas kan opnemen)
- te late bemesting (stikstof blijft onbenut achter in de bouwvoor)
- verkeerde meststofkeuze (past niet bij de opnamecurve van het gewas)
- geen of slecht ontwikkeld vanggewas
- vroegtijdig vernietigd vanggewas (stikstof komt weer vrij door mineralisatie)

Meer weten over mineralisatie, de invloed van de bodem, vanggewassen, stikstofopslag en de Nmin-analyse, bekijk de [explainer](#).

30-60 cm

De voorraad minerale stikstof die gedurende het groeiseizoen al vrij ver naar beneden is verplaatst en, zeker op de uitspoelingsgevoelige zandgronden, vaak al te diep zit om nog in een later stadium opgenomen te kunnen worden.

60-90 cm

De hoeveelheid minerale stikstof die al zo diep in de bodem is weggezakt dat deze waarschijnlijk verloren zal gaan tijdens de winterperiode. Dit kan onder andere het gevolg zijn van:

- extreme neerslag tijdens het groeiseizoen (nitraat)
- onbenutte stikstof uit een vorige teelt die door neerslag buiten het bereik van de wortels is geraakt (nitraat)
- mineralisatie van veen in de ondergrond tijdens droge perioden (ammonium).

Voor de beoordeling van het risico op overschrijden van de nitraatnorm in het bovenste grondwater worden de drie onderscheiden bodemlagen samengevoegd tot één waarde 0-90 (kg N/ha bestaande uit de som van nitraat- en ammoniumstikstof).

2.5 Wat zeggen de meetresultaten?

Het Nmin-meetresultaat geeft inzicht in de hoeveelheid minerale stikstof (ammonium + nitraat) in de bovenste 90 cm van de bodem op het moment van monsternamen. De gemeten waarde heeft uitsluitend betrekking op het genomen monster. De Nmin-meting wordt uitgevoerd conform het meest recente protocol '[Bepaling mineraal stikstofresidu](#)', opgesteld door Wageningen Universiteit & Research (WUR). Daarbij vindt de monsternamen steekproefsgewijs en verspreid over het perceel plaats en worden de steekmonsters per bodemlaag samengevoegd tot een mengmonster. Door variatie binnen een perceel kan het Nmin-gehalte plaatselijk afwijken van de gemeten waarde in het mengmonster. Daarnaast kent iedere meting een bepaalde meetonzekerheid.

2.6 Hoe wordt de bemonstering uitgevoerd op beplante en onbeplante percelen?

De manier waarop de bemonstering wordt uitgevoerd, is afhankelijk van de vraag of het perceel op het moment van bemonstering beplant of onbeplant is.

- Onbeplante (geoogste) percelen: de bemonstering vindt bij voorkeur plaats nadat het gewas is geoogst. Op onbeplante percelen heeft machinale bemonstering de voorkeur, omdat hiermee op een betrouwbare en gelijkmatige manier tot de gewenste diepte kan worden bemonsterd.
- Beplante percelen (nog niet geoogst): als het gewas vóór 1 december niet is geoogst, vindt de bemonstering plaats tussen het staande gewas. In dat geval wordt uitsluitend handmatig bemonsterd om schade aan het gewas door bemonsteringsapparatuur te voorkomen.

2.7 Wie voert de Nmin-najaarsmetingen uit?

De Nmin-najaarsmetingen worden uitgevoerd door geaccrediteerde laboratoria. In de Nmin-meetcampagne 2026 wordt samengewerkt met de volgende laboratoria:

- Eurofins
- Fertilab, monsternamen door Soilz
- HLB
- Normec Robalab.

De beschikbaarheid van laboratoria kan per gebied verschillen. Bij de aanmelding in de Nmin-tool kan een beschikbaar laboratorium naar keuze geselecteerd worden.

2.8 Heb ik de mogelijkheid om zelf te bepalen welke partij de monsternamen uitvoert?

Ja, je kunt zelf het laboratorium kiezen dat de monsternamen voor jou uitvoert. Bij de aanmelding in de N-min-tool kun je een beschikbare partij naar keuze selecteren. Houd er rekening mee dat de beschikbaarheid per regio kan verschillen. Je kunt daarom alleen kiezen uit de partijen die in jouw regio beschikbaar zijn en op dat moment nog capaciteit hebben.

2.9 Heb ik inspraak in het moment waarop mijn perceel wordt bemonsterd?

De meting vindt plaats binnen de vastgestelde periode van 15 oktober tot en met 1 december 2026. Binnen deze periode kunt u in overleg met de monsternemer het exacte moment van de bemonstering afstemmen.

2.10 Wat als ik na mijn aanmelding nog wijzigingen wil aanbrengen in mijn percelen?

Als je na je aanmelding nog wijzigingen wilt aanbrengen in je percelen, neem dan contact op met [de helpdesk](#).

2.11 Is er voorafgaand aan de monstername contact met de monsternemer?

Ja, er is voorafgaand aan de monstername telefonisch contact. De planner van het laboratorium neemt contact met jou op om de bemonstering in te plannen. Wil je niet wachten tot je gebeld wordt, of heb je specifieke wensen over de timing (bijvoorbeeld bij een laat te oogsten gewas)? Dan kun je ook altijd zelf contact opnemen met het door jouw gekozen laboratorium.

2.12 Worden alle aangemelde percelen bemonsterd?

Er is binnen de meetcampagne ruimte en capaciteit om alle aangemelde percelen te bemonsteren. Toch kunnen er ook omstandigheden zijn waardoor een monstername niet mogelijk of wenselijk blijkt te zijn, zoals:

- *het perceel is net ingezaaid*
- *er staat een grote groenbemester*
- *het perceel is onbegaanbaar door te natte omstandigheden*
- *de grond is te hard*
- *er liggen kabels, gas- of waterleidingen.*

Ook zijn er soms hele kleine oppervlaktes aangemeld, waar het praktisch niet logisch is om 40 steken uit te voeren (dit is voorgeschreven in het meetprotocol). De afspraak met de laboratoria is daarom dat bij oppervlaktes <0,1 hectare besloten kan worden om geen bemonstering uit te voeren.

2.13 Waarom is de focus op Zand-Zuid en Löss niet duidelijk terug te zien in de deelnamepercentages?

Oorspronkelijk was voorzien dat in Zand-Zuid en Löss (Noord-Brabant en Limburg) relatief meer hectares zouden worden bemonsterd. De aanmeldingen uit andere provincies kwamen echter onverwacht snel binnen, waardoor veel agrariërs zich niet meer konden aanmelden. In overleg met LVVN is daarom de capaciteit in deze provincies uitgebreid. Hierdoor is de uiteindelijke verdeling over de provincies gelijkmatiger geworden dan vooraf was voorzien.

3 Meetresultaten, gegevens en privacy

3.1 Wat gebeurt er met de meetresultaten?

- *De aanmelding en de meetresultaten worden digitaal vastgelegd in de Nmin-tool. Je machtigt RVO om de perceelsinformatie te delen met de Nmin-tool, en het laboratorium om meetgegevens in de Nmin-tool te zetten.*
- *Het vastleggen van gegevens gebeurt uitsluitend met jouw toestemming. Jij hebt altijd zeggenschap over de gegevens.*
- *De overheid, waaronder het ministerie van LVVN, RVO en NVWA, hebben géén toegang tot jouw persoonlijke gegevens en meetresultaten op perceels- en bedrijfsniveau.*

- *Je wordt gevraagd om toestemming te geven om jouw gegevens geanonimiseerd te gebruiken voor:*
 - *de mogelijkheid om jezelf te vergelijken met soortgelijke agrariërs met hetzelfde gewas in dezelfde grondsoortregio (zand-noord / midden / zuid, löss, klei);*
 - *een geanonimiseerde landelijke rapportage, waarin gegevens als samengevoegde gemiddelden (incl. spreiding) per gewas en grondsoortregio (zand-noord / midden / zuid, löss, klei) worden gepresenteerd en niet herleidbaar zijn tot individuele bedrijven. De analyse van de gegevens gebeurt volgens een wetenschappelijk verantwoorde methode. Ook worden de resultaten afgezet tegen drempelwaarden, zodra deze bekend zijn. De rapportage wordt ook met het ministerie van LNV gedeeld;*
 - *validatie van de rekenmodellen die worden gebruikt voor het vaststellen van drempelwaarden. Dit zal worden gedaan door Wageningen Universiteit & Research (WUR), uitsluitend met dat doel. WUR deelt géén meetgegevens met de overheid.*
- *Je wordt gevraagd of je gegevens wil uitwisselen met projecten waaraan je deelneemt. Dit is optioneel en geen vereiste voor het aanvragen van Nmin-najaarsmetingen. Het delen van gegevens met uitvoerders van projecten gebeurt uitsluitend na jouw toestemming.*
- *Het is mogelijk om een opdracht te geven om je eigen gegevens uit de Nmin-tool te verwijderen. Dit betreft de ruwe data van alle aangemelde percelen. Gegevens die voor de landelijke rapportage zijn gebruikt (geanonimiseerd en niet individueel herleidbaar) worden daaruit niet verwijderd.*

3.2 Wie kan mijn persoonsgegevens en perceelsgegevens inzien?

Je blijft eigenaar van jouw persoonlijke gegevens en je hebt altijd zelf inzage. Anderen krijgen alleen met jouw expliciete toestemming toegang tot jouw gegevens, in geanonimiseerde vorm. Een uitzondering hierop is het uitvoerende laboratorium, dat toegang heeft tot de gegevens die nodig zijn om de monsternamen uit te voeren en vast te leggen.

De overheid (LNV, RVO en NVAO) heeft geen toegang tot jouw gegevens op perceel- of bedrijfsniveau.

3.3 Ben ik bij deelname verplicht om mijn meetwaarden van 2026 te delen met de overheid?

De overheid, waaronder ministerie van LNV, RVO en NVAO, hebben géén toegang tot jouw persoonlijke gegevens en meetresultaten op perceel- en bedrijfsniveau.

Je wordt gevraagd om toestemming te geven om jouw gegevens geanonimiseerd te gebruiken voor een landelijke rapportage, waarin gegevens als samengevoegde gemiddelden per gewas grondsoortregio (zand-noord / -midden / -zuid, löss, klei) worden gepresenteerd. Deze gegevens zijn niet herleidbaar tot individuele bedrijven. Deze rapportage wordt ook met het ministerie van LNV gedeeld.

3.4 Heb ik het recht om mijn informatie uit de database te laten verwijderen, ook jaren later?

Ja, je kunt een verzoek indienen om jouw eigen gegevens uit de N-min-tool te laten verwijderen. Dit geldt voor de ruwe gegevens van uw aangemelde percelen.

Gegevens die al zijn verwerkt in geanonimiseerde landelijke rapportages worden niet met terugwerkende kracht verwijderd. Deze gegevens zijn samengevoegd tot bijvoorbeeld gemiddelden per grondsoortregio en gewas en zijn daardoor niet meer tot uw bedrijf of perceel te herleiden.

3.5 Kunnen projecten gebruikmaken van de data uit de Nmin-najaarsmetingen?

Projecten met actieve deelnemers aan de Nmin meetcampagne 2026 die interesse hebben in data uit de Nmin-meetcampagne kunnen contact opnemen met de Nmin Uitvoerings B.V via support@nminmeting.nl. Wij sturen het aanvraagformulier toe, waarmee de aanvraag en het beoogde gebruik van de data gestructureerd kunnen worden ingediend. Het gebruik van data uit de Nmin-tool door projecten met actieve deelnemers aan de Nmin meetcampagne 2026 zijn gebonden aan de Productvoorwaarden van de Nmin-tool. Een agrariër moet via een machtiging expliciet toestemming geven om specifieke data van het eigen bedrijf met deze projecten te delen. Pas nadat deze machtiging is afgegeven en de aanvraag door de Nmin Uitvoerings B.V. is goedgekeurd, kan de data worden gedeeld. De werkwijze is ingericht conform de AVG en de Gedragscode Datagebruik Agrifood. De Nmin Uitvoerings B.V. borgt dat het delen van data met derden volgens deze kaders plaatsvindt.

4 Gebruik en betekenis van de resultaten van Nmin-najaarsmetingen

4.1 Wat is de relatie tussen de Nmin-najaarsmetingen en het overheidsbeleid?

Het is niet bekend of de Nmin-najaarsmetingen 2026 een rol gaan spelen in het toekomstig beleid van de overheid rond doelsturing en het Actieprogramma Nitraat.

4.2 Wat zijn de drempelwaarden voor Nmin-najaar?

Op dit moment zijn geen officiële drempelwaarden bekend. Op dit moment wordt daar onderzoek naar gedaan door Wageningen University en Research. Dit hoeft geen belemmering te vormen om volop aan de slag te gaan met Nmin-najaarsmetingen. Het in beeld brengen van verschillen in Nmin-najaar veroorzaakt door onder andere perceelseigenschappen, gewaseigenschappen, rasverschillen, meststofkeuze, hoogte en moment van de uitgevoerde bemesting, de invloed van het vanggewas bieden een schat aan waardevolle informatie waar in het volgende teeltseizoen direct gebruik van gemaakt kan worden.

4.3 Worden deze meetresultaten gebruikt voor het vaststellen van drempelwaarden en streefwaarden?

De meetresultaten van 2026 worden gebruikt door Wageningen University & Research (WUR) voor de validatie van de rekenmodellen die worden gebruikt bij het vaststellen van

drempelwaarden. Dit gebeurt uitsluitend voor dat doel, en WUR deelt hierbij geen individuele meetgegevens met de overheid.

4.4 Hoe kan ik sturen op lage Nmin-waarden in het najaar?

- *Kies voor slimme gewasrotaties en stikstofefficiënte rassen;*
- *Bemest met de juiste mestsoort op het juiste moment met een hoeveelheid die passend is bij de gewasspecifieke behoefte, rekening houdend met de stikstofnalevering vanuit de bodem. Metingen (in het voorjaar) en het gebruik van bijmestsystemen zijn daarbij waardevol;*
- *Benut de stikstof uit mineralisatie en gewasresten optimaal (zie het Handboek Bodem en Bemesting of gebruik NDICEA);*
- *Zaai zo snel als dat kan na de oogst een vanggewas dat aanwezige minerale stikstof in de bouwvoor vastlegt, de stikstof goed vasthoudt en vernietigt het op het juiste moment en op de juiste manier;*
- *Zorg bij landruil of (ver)huur voor afstemming over een optimale gewasopvolging;*
- *Werk samen met toeleveranciers en afnemers en wissel kennis uit met andere ondernemers.*

4.5 Wie kan mij helpen om mijn Nminwaarden te verlagen?

Het geven van teeltadvies valt buiten de Nmin-meetcampagne. Wil je advies over het verlagen van je Nmin-waarden? Neem dan contact op met je eigen teeltadviseur of afnemer. Ook DAW (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer) kan je hierbij mogelijk helpen. Kijk voor meer informatie op [Deltaplan Agrarisch Waterbeheer](#).